

PROCES-VERBAAL
Toezichtcomité ESF+ van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)
Programma 2021-2027

27.11.2025

Deelnemers :

Kabinet van Mr. B. CLERFAYT, minister van Werk van het BHG :

- Mevr. Léa MAJOIE, Voorzitter

Kabinet van Mr. R. VERVOORT, minister-president van het BHG :

- Mr. Julien JOST

Europese Commissie :

- Mr. Arben KANBER DG Werk en Sociale Zaken

Socio-economische partners :

- Mr. Benoît DASSY ACV-CSC

Actiris :

-	Mr. Paul CLERBAUX	Directeur Departement Tewerkstellingsprogramma's
-	Mevr Sara DEL MOLINO TALAVER	View.brussels
-	Mr. Gilles LEGRAS	Manager ESF-dienst
-	Mr. Tim GOETMAECKERS	ESF-dienst
-	Mr. Laurens HOEDAERT	ESF-dienst
-	Mr. Abel CORTVRIENT	ESF-dienst

Geëxcuseerd :

- Mevr. Cristina AMBOLDI	Actiris – Directeur-Generaal
- Mevr. Caroline MANCEL	Actiris – Adjunct-Directeur-Generaal
- Mevr. Fatine DAOUDI	Directeur Departement Europese, Lokale en Innovatieve Partnerships
- Mr. Kurt DESWERT	Kabinet van de Minister van Begroting (BHG)
- Mr. Wim SMET	Kabinet van de Staatssecretaris voor Europese en internationale relaties Mevr. A. PERSOONS (BHG)
- Mr. Henk VAN HOOTEGEM	Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting
- Mr. Thomas VAN ZWOL	UNIA
- Mr. Michael DUFRANE	ACLVB
- Mr. Eric BUYSENS	ABVV
- Mr. Jan DE BRABANTER	BECI
- Mevr. Diane REISSE	Gewestelijke Overheidsdienst Brussel (GOB), Brussels International, Directie EFRO
- Mevr. Veronique LESNE	Agence FSE
- Mr. Nathan ROCKELE	Afdeling ESF en Duurzaam Ondernemen van het departement Werk en Sociale Economie
- Mr. Stéphane THYS	view.brussels
- Mr. Valentin GRAAS	Permanente vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie

Agenda:

1. Socioeconomische toestand van het BHG (view.brussels) ;
2. Geboekte vooruitgang van het programma : indicatoren en financiële toestand ;
3. Naleving van de randvoorwaarden ;
4. Communicatie- en zichtbaarheidsacties ;
5. Projecten van Strategisch Belang ;
6. Evaluatieplan : tussentijdse evaluatie ;
7. Varia
 - a. Voorstel van de Commissie : nieuwe meerjarig kader (2028-2034)
 - b. Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering voor ontslagen werknemers (EFG) 2021-2027
 - c. Afsluiting ESF-programma 2014-2020

Namens minister Clerfayt, beheersautoriteit van het ESF+-programma 2021-2027 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, heet mevrouw Léa MAJOIE de deelnemers welkom. Ze bedankt DG Werkgelegenheid van de Europese Commissie voor de goede samenwerking, evenals de teams van Actiris voor hun inzet en professionalisme bij de operationele uitvoering van het programma. De vergadering wordt opgenomen om het opstellen van het verslag te vergemakkelijken.

Dit programma heeft als doel de werkgelegenheidsuitdaging in het Brussels Gewest aan te pakken. Het is inmiddels bijna drie jaar geleden dat het programma werd goedgekeurd door de regering van het Gewest en vervolgens werd aangenomen door de Europese Commissie. Sindsdien is het twee keer herzien.

Uit de tussentijdse evaluatie blijkt dat het ESF+-programma goed inspeelt op de vastgestelde uitdagingen. Volgens het verslag zijn er geen aanwijzingen dat het programma zijn

doelstellingen en streefwaarden tegen 2029 niet zou halen. Mevrouw MAJOIE merkt ook op dat de sociaaleconomische situatie van het Gewest op dat moment niet fundamenteel was gewijzigd sinds de start van het programma. Intussen is er echter een nieuwe federale regering gevormd, die begin 2025 is aangetreden. Deze regering heeft een hervorming van de toegang tot werkloosheidsuitkeringen doorgevoerd, wat gevolgen heeft voor het tewerkstellingsbeleid in Brussel.

De vergadering van het comité van vandaag heeft tot doel een stand van zaken op te maken van de voortgang van het programma.

1. Socio-economische toestand van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)

Mevrouw Sara DEL MOLINO TALAVERA presenteert de socio-economische toestand van het BHG.

De heer Arben KANBER vraagt of de werkgelegenheidsgraad de pendelaars omvat. Mevrouw DEL MOLINO TALAVERA antwoordt dat de werkloosheidsgraad betrekking heeft op Brusselaars en niet op de inkomende pendelaars.

Aan mevrouw Léa MAJOIE wordt verduidelijkt dat personen die werken in internationale organisaties, men hen probeert op te nemen in de geharmoniseerde werkloosheids- en werkgelegenheidsstatistiek via enquêtes, maar dat ze niet voorkomen in de administratieve werkloosheidscijfers.

Aandachtspunten en conclusie :

- de werkgelegenheidsgraad en de werkloosheidsgraad blijven minder gunstig dan het Belgische gemiddelde, al vermindert de kloof geleidelijk;
- recente crisissen hadden slechts een beperkte impact op de Brusselse arbeidsmarkt, maar de ongunstige internationale economische en politieke context laat zich wel voelen;
- de Brusselse demografie speelt een grote rol: een sterke instroom door migratie, gecombineerd met een toenemende stedelijke exodus;
- nieuwe werkgelegenheidsmaatregelen hebben eveneens effect op de arbeidsmarkt.

De heer Arben KANBER vraagt welke de belangrijkste socio-economische uitdagingen zijn voor de arbeidsmarkt in het BHG.

Mevrouw DEL MOLINO TALAVERA legt uit dat het essentieel is om vacatures te capteren, zodat ze kunnen worden voorgesteld aan werkzoekenden, en dat men kandidaten moet vinden die beantwoorden aan de gezochte kwalificaties. Dat vergt zowel een goede matching tussen competenties en vacatures als een versterking van de competenties van werkzoekenden.

De heer KANBER vraagt vervolgens of het onderwijssysteem voldoende inspeelt op de noden van de arbeidsmarkt.

Mevrouw MAJOIE benadrukt dat het Belgische onderwijssysteem sterk versnipperd is, aangezien onderwijs een gemeenschapsbevoegdheid is. Beroepsopleiding is bijvoorbeeld een bevoegdheid van het Waals Gewest, terwijl men in Brussel de COCOF heeft. Een gecoördineerde aanpak blijft daardoor moeilijk. Er bestaat wel degelijk een wil binnen het onderwijs om beter aan te sluiten bij de arbeidsmarkt. In Brussel analyseert men de arbeidsmarktnoden, werkt men competentiegericht, en zorgt men voor erkenning van competenties. Er werd ook ingezet op een modulaire en doelgerichte ontwikkeling van competenties, met prioriteit voor knelpuntsectoren.

De heer KANBER informeert of de knelpuntberoepen duidelijk geïdentificeerd zijn. Mevrouw MAJOIE bevestigt dat er verschillende systemen bestaan om deze beroepen te bepalen. Er wordt een lijst van knelpuntberoepen opgesteld in overleg met diverse actoren, waaronder de sociale partners. *Bruxelles Formation* past zijn opleidingsaanbod daarop aan.

De heer Benoît DASSY verwijst naar de specifieke migratiedynamiek in Brussel en vraagt of er op Europees niveau een regio bestaat die vergelijkbaar is met Brussel. Tussen 2019 en 2025 is een aanzienlijk deel van de Brusselse bevolking vernieuwd: de bevolking van 2019 is in 2025 voor 20 à 30% vernieuwd. Hij vindt het zinvol om deze vernieuwing explicieter te duiden in de statistieken.

De heer KANBER vergelijkt Brussel met andere grootstedelijke regio's zoals Hamburg, Berlijn en Praag. Hamburg heeft een vernieuwing van 24,5%, Berlijn 21,5%, en Praag 11%. Brussel daarentegen bereikt 30%, wat bevestigt dat de Brusselse context zeer uniek is.

Mevrouw MAJOIE voegt eraan toe dat view.brussels heeft geholpen om de Brusselse grootstedelijke gebiedsafbakening duidelijker te maken. Daardoor konden vergelijkingen worden gemaakt met andere zones, zoals Antwerpen. Zij benadrukt dat veel mensen uit de rand rond Brussel in de hoofdstad komen werken, wat de arbeidsmarkt bijkomend beïnvloedt.

2. Voortgang van het programma: indicatoren en financiële toestand

De heer Tim GOETMAECKERS presenteert het luik Indicatoren voor de periode januari 2022 – juni 2025. Alle projecten zijn opgestart en de eerste resultaten voor de periode 2022–2024 zijn beschikbaar.

De resultaatindicatoren zullen worden opgeladen in het SFC-systeem. Ter herinnering: het programma is opgebouwd rond vier prioriteiten, en de voortgang wordt gemeten aan de hand van 19 outputindicatoren (aantal deelnemers, hun statuut, leeftijdsgroep, opleidingsniveau, handicapstatus en herkomst).

Prioriteit 1: werkzoekenden die ver afstaan van de arbeidsmarkt

De dienst Handicap & Werk is in januari 2025 van start gegaan. De late opstart is voornamelijk te wijten aan een vertraging in de aanwerving van personeel. Voor de specifieke indicator aantal handicappremies zijn de eerste premies inmiddels uitbetaald.

De heer Arben KANBER vraagt wat de cumulatieve waarde is voor de indicator CO01 binnen prioriteit 1. Dit zou overeenkomen met een realisatiegraad van 30%.

De heer GOETMAECKERS antwoordt dat het exacte cijfer later zal worden bezorgd. Dit ligt iets lager dan verwacht, aangezien men mikte op 50%.

Op de vraag waarom slechts drie handicappremies werden toegekend, antwoordt de heer GOETMAECKERS dat de redenen nog niet bekend zijn. De maatregel dient om werkgevers aan te moedigen personen met een handicap aan te werven, maar het beperkte succes lijkt te wijzen op een lage vraag bij werkgevers.

De heer Julien JOST suggereert dat bijkomende acties rond communicatie en sensibilisering nuttig kunnen zijn, niet alleen gericht op werkgevers, maar mogelijk ook op personen met een handicap of op opleidingscentra zoals *Bruxelles Formation*. Hij vraagt of dergelijke acties gepland zijn.

De heer Gilles LEGRAS licht toe dat de dienst Select van Actiris deze maatregel promoot en dat er ook een link is met de dienst Handicap & Werk, die echter traag op gang kwam. Deze dienst moet matching verzorgen tussen personen met een handicap en werkgevers. Het

project staat nog maar net op de rails; er is inderdaad nog werk aan de communicatie. Een diepgaande analyse van het lage aantal premies kon nog niet worden uitgevoerd.

Mevrouw Léa MAJOIE merkt op dat de versnippering van bevoegdheden de toegang tot deze maatregel niet vergemakkelijkt.

Prioriteit 2: jongeren onder 30 jaar

De dienst Youth Guarantee blijft meer deelnemers ontvangen dan oorspronkelijk voorzien. De doelstelling voor deelnemers met opleidingsniveau CITE 0–2 is ruimschoots overschreden. Volgens Statbel (2021) wordt 16% van de 20- tot 29-jarigen als laaggeschoold beschouwd; binnen deze prioriteit behoort bijna 50% van de deelnemers tot deze categorie.

De heer GOETMAECKERS verduidelijkt dat personen van vreemde origine met diploma's die niet in België erkend zijn (categorie 14), als laaggeschoold worden geregistreerd, zelfs wanneer zij een universitair diploma hebben. Ze worden in dat geval meegeteld in de laagste kwalificatiecategorie.

Prioriteit 3: Sociale innovatie

Voor het partnerschap "Mentoraat" zijn de beschikbare gegevens afkomstig uit het mandaat Youth Mentoring (YouthStart) voor de periode 1 januari 2023 – 31 december 2024. Door een eenzijdige stopzetting van de overeenkomst door YouthStart in 2024, worden enkel de cijfers van 2023 meegenomen. Vanaf 1 januari 2025 tot 31 december 2028 wordt het project uitgevoerd door vier operatoren: Duo4AJob, Backstage.Network, Team4Job en Pour la Solidarité. De eerste realisaties (1/1/2025–30/6/2025) zijn al geïntegreerd.

De heer KANBER vraagt of een herschikking van de budgetten overwogen wordt als de resultaten binnen prioriteit 3 onvoldoende evolueren.

De heer LEGRAS verduidelijkt dat het project ALMA niet wordt voortgezet omwille van financieringsmechanismen. Wat het Mentoraat betreft: er bestond al een eerdere overeenkomst met een breder publiek, waarvan een deel niet overeenstemde met het ESF-doelpubliek. Actiris wilde de lopende overeenkomst niet stopzetten en koos daarom voor een mandaat met één operator. Het bereikte publiek was kleiner en de operator kon zijn engagementen niet nakomen; na twee jaar werd de overeenkomst stopgezet. Een poging om via VKO (vereenvoudigde kostenopties) te werken bleek financieel te risicovol voor de operator, die daarom de samenwerking beëindigde.

Er zijn dus geen gegevens beschikbaar voor het tweede jaar. Vanaf 2025 werd een nieuwe projectoproep gelanceerd en werkt men met een nieuw geheel aan operatoren. Bij de rapportage van januari 2026 verwacht men de eerste duidelijke effecten met een stijgend aantal deelnemers. Indien de streefwaarden niet worden gehaald, kan de maatregel Mentoraat worden verlengd tot 2028. Aangezien dit een kleine prioriteit is met lage doelstellingen, moet het resultaatkader in juiste proportie worden geïnterpreteerd.

De maatregel functioneert goed en gezien de recente ontwikkelingen (zoals de uitsluiting van jongeren uit de werkloosheid) vraagt Actiris aan alle operatoren en interne diensten om deze jongeren actief naar dit type ondersteuning te leiden.

De heer GOETMAECKERS voegt toe dat de tewerkstellingsgraad van laaggeschoolden slechts 30% bedraagt, wat de noodzaak benadrukt van projecten voor laaggeschoolde jongeren.

Prioriteit 4: bevordering van actieve inclusie

De indicator *totaal aantal deelnemers* is ruim boven de tussentijdse doelstelling van 2024 geëindigd. Dit is vooral het gevolg van een veel hoger dan verwacht aantal deelnemers binnen het OCMW-partnerschap. Deze stijging hangt samen met een budgetverhoging van 25% voor de OCMW's, wat een uitbreiding van de acties en van het doelpubliek mogelijk maakte.

De heer LEGRAS benadrukt dat er sinds 2020 verschillende indexeringen zijn geweest. De kosten stegen, maar niet noodzakelijk de middelen. De daaropvolgende structurele verhoging van het OCMW-budget creëerde bijkomende ruimte, maar dit was een tijdelijke maatregel: men keert terug naar een normaal niveau in functie van de vooropgestelde doelstellingen. OCMW's staan onder druk omdat veel mensen zich tot hen richten en zij niet altijd over voldoende capaciteit beschikken.

De impact van de Arizona-hervormingen (uitsluiting van bepaalde werklozen) zal voelbaar zijn in 2026. Actiris heeft reeds maatregelen genomen, omdat duidelijk is dat OCMW's deze nieuwe toestroom niet alleen zullen kunnen opvangen. Daarom worden afspraken gemaakt met de lokale werkgelegenheidsorganisaties om dit publiek op te vangen. De SPI-cellen van de OCMW's zorgen voor de verbinding tussen de noden van de werkzoekenden en het aanbod van de lokale missies.

Financiële toestand

De heer Gilles LEGRAS geeft aan dat alle projecten gecontracteerd zijn tot het einde van het programma. Er worden geen nieuwe projectoproepen meer gelanceerd. De laatste projectoproep Opvangstructuren (kinderopvang) start in januari 2026. Het volledige programmabudget is toegewezen via de afgesloten overeenkomsten.

De betalingsaanvraag van de operatoren bedraagt momenteel 35,93%, wat positief is en de basis vormt voor onze tussentijdse betalingsaanvragen.

Prioriteit 1 – betalingsaanvraag: 9,75% (premies en Actiris-maatregelen)

Sommige projecten hebben niet het verwachte resultaat opgeleverd (zoals slechts drie toegekende handicappremies). Andere projecten liepen vertraging op door de werking rond VKO (vereenvoudigde kostopties). Het lage percentage houdt rechtstreeks verband met deze VKO-systematiek:

Voor elke VKO moet de Europese Commissie eerst een gunstig advies geven voor de financieringsmethode. Nadien moet onze auditautoriteit (AA) de methode auditeren.

Na het gunstige advies van de Europese Commissie voor de VKO-methode van de maatregel SELECT (werkgeversconsulenten), is de overeenkomst volgens deze methode gemaakt. De dienst kan de financiële achterstand inhalen omdat men de jaren 2022–2025 retroactief kan aangeven.

Voor verschillende andere maatregelen is er een gunstig advies ontvangen van de Europese Commissie en zijn de VKO-dossiers overgemaakt aan de AA voor validatie. Dit proces loopt nog, wat deels het lage aanvraagpercentage verklaart.

Prioriteit 2 – aanvraaggraad: 49,82%

Aangezien we ons halverwege de programmering bevinden, is dit een verwacht en normaal niveau.

Prioriteit 3 – aanvraaggraad: 3,42%

Dit is een kleine prioriteit met een budget van 7,1 miljoen euro (o.a. projecten ALMA en Mentoraat). We verwachten dit financieel te kunnen inhalen. Daarom wordt voorzien om de maatregel Mentoraat te verlengen tot 2028.

Prioriteit 4 – aanvraaggraad: 57,35%

De verhoging van het budget voor de OCMW's leidde tot een duidelijke stijging van hun betalingsaanvragen, wat verklaart waarom het percentage boven de 50% uitstijgt.

We hebben in november onze eerste tussentijdse betalingsaanvraag ingediend voor prioriteit 2 (Startbaanovereenkomsten). Een tweede aanvraag wordt dit jaar nog ingediend, uiterlijk 12 december 2025, om afboekingen te vermijden.

Actiris engageert 100% van de middelen en recupereert vervolgens de middelen via de 40% cofinanciering. Voor 2025 voorziet de financiële dienst een ontvangstenraming van 9 miljoen euro.

De heer Arben KANBER meldt dat de kans klein is dat het bedrag van de eerste betalingsaanvraag nog dit jaar wordt uitbetaald.

De heer LEGRAS vraagt dat dit schriftelijk wordt bevestigd zodat de dienst Comptabiliteit/Financiën van Actiris hiermee rekening kan houden.

N+3-regel – situatie risico op afboeking

Voor 2025 moeten we de uitgaven dekken die in de financiële tabel met de Europese Commissie zijn opgenomen, namelijk 9 miljoen euro. Na aftrek van de ontvangen voorfinancieringen bedraagt het te behalen ontvangstenniveau 7.278.537 euro. Op dit moment zitten we op 2.012.463 euro, maar er volgt in december nog een betalingsaanvraag. In theorie kunnen we de 9 miljoen euro halen, maar de tijdslimiet vormt de grootste uitdaging, gezien het uitgebreide controlewerk van de boekhouding.

Stand van zaken financieringsmethoden

De gevalideerde VKO's — dat wil zeggen: gunstig advies van de Europese Commissie én audit door de auditautoriteit — betreffen Opvangstructuren (kinderopvang) en de Startbaanovereenkomsten. De integratie van VKO's maakte deel uit van de programmarevisie. De volgende vier maatregelen hebben reeds een gunstig advies van de Europese Commissie en zijn overgemaakt aan de AA: Youth Guarantee, LINK, BAZW en SELECT (werkgeversconsulenten).

Deze maatregelen vertegenwoordigen grote budgetten. Zodra de AA ze valideert, kunnen de betalingsaanvragen worden ingediend. Indien de AA deze VKO-systemen niet in 2026 onderzoekt, ontstaat er een reëel risico op afboekingen.

VKO's die nog geen gunstig advies hebben: Mentoraat, ACE (*autocréation d'emploi*), NEET's, JEEP/JUMP

De ESF-dienst werkt in volgorde van prioriteit en budgetvolume: de kleinere projecten komen pas op het einde, omdat ze veel overleg en afstemming vergen. Daarnaast bestaan er nog financieringsmethoden op basis van reële kosten, zoals: OCMW-partnerschap, NEET's-partnerschap en One Stop Shop. Deze zullen in de volgende betalingsaanvragen worden opgenomen.

De heer KANBER looft de presentatie en benadrukt het belang van een goede financiële voortgang.

De heer LEGRAS onderstreept dat de ESF-dienst ervaring heeft: dit is niet de eerste programmering die zij beheren. Het oproepsysteem van Actiris is goed uitgebouwd en men kon tijdig anticiperen. De oproepen zijn al in 2021 gelanceerd, zodat de projecten reeds gecontracteerd waren bij de validatie in december 2022.

Toch blijft er een risico op afboeking, ondanks het feit dat 100% van het programma is vastgelegd. In de ESF-programmering 2014–2020 was de regelgeving flexibeler en plande men een exponentiële absorptiecurve (langzame start, versnelde groei naar het einde). Het financieel reglement 2021–2027 verplicht echter constante jaarlijkse uitvoering, wat de eerste jaren moeilijker maakt en de risico's vergroot. Indien dezelfde logica als 2014–2020 had gegolden, zou het risico op afboekingen aanzienlijk lager liggen.

3. Naleving van de randvoorwaarden

De heer Laurens HOEDAERT legt uit dat het gaat om de voorwaarden en criteria die in de regelgeving zijn opgenomen: er zijn horizontale randvoorwaarden (overheidsopdrachten, staatssteun, het EU-Handvest van de grondrechten, het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap) en thematische randvoorwaarden, die nauwer aansluiten bij het programma, namelijk werkgelegenheid en sociale inclusie.

Vanaf de start van het programma moest worden aangetoond dat deze randvoorwaarden werden nageleefd. Deze naleving moet gedurende de hele programmeringsperiode worden gegarandeerd. Daarom wordt er jaarlijks een update uitgevoerd volgens onze interne procedure. Concreet betekent dit dat we overleg plegen met de andere regio's, nagaan of de elementen nog steeds actueel zijn en, indien nodig, aanpassingen doorvoeren in de tabel met randvoorwaarden.

Alle documenten die in die tabel worden vermeld, worden bovendien systematisch opgeslagen.

Het toezichtcomité wordt jaarlijks geïnformeerd over de naleving (of eventuele niet-naleving) van de randvoorwaarden en over eventuele klachten. In oktober 2025 werd opnieuw een update uitgevoerd. 2025 was een bijzonder jaar, gezien het einde van zowel de federale als de Brusselse legislatuur.

De randvoorwaarden blijven volledig nageleefd (voorbeelden hiervan staan in de presentatie). De bijgewerkte tabel met alle recentste wijzigingen wordt aan de Europese Commissie bezorgd.

Er werd een klachtenprocedure opgezet, beheerd door onze dienst Inclusie. Tot op heden werd geen enkele klacht ingediend. De tabel van DG REGIO, per lidstaat, toont aan dat België de thematische randvoorwaarden op een bevredigende manier blijft naleven.

4. Communicatie- en zichtbaarheidsacties

De heer Tim GOETMAECKERS presenteert de campagne die dit jaar werd gevoerd voor de zichtbaarheid van de maatregel One Stop Shop. Ter herinnering: twee operatoren voeren deze maatregel uit, die tot doel heeft nieuwkomers zowel op persoonlijk als op socio-economisch vlak te integreren.

Campagne One Stop Shop

Positieve interne evaluatie (2023–2024). Event op 28/05/2025 in aanwezigheid van de minister van Werk (de heer Clerfayt) en de directeur-generaal van DG EMPL (de heer Nava). Tijdens het event werden positieve cijfers gepresenteerd. De operatoren lichtten de modules toe die binnen de begeleidingstrajecten worden aangeboden.

Videoscreening met getuigenissen van deelnemers. Er werd een debat gehouden met begunstigers, waarin zij hun ervaringen deelden.

De heer Arben KANBER vermeldt dat DG Werkgelegenheid werkt aan de ontwikkeling van een database met gefinancierde projecten, wat het toezicht voor de Europese Commissie zal verbeteren.

De beheersautoriteiten zullen waarschijnlijk toegang krijgen tot deze databank om ze mee te voeden in het kader van hun communicatieverplichtingen.

5. Projecten van strategisch belang

De heer Tim GOETMAECKERS verduidelijkt dat de maatregel One Stop Shop, binnen prioriteit 4 van het ESF+-programma van het BHG, wordt beschouwd als een project van strategisch belang, zoals bepaald in de regelgeving. De Europese Commissie wil dat bepaalde projecten extra zichtbaarheid krijgen vanwege hun socio-economische relevantie.

Binnen ons programma zijn er twee van deze strategische operaties: One Stop Shop (event in 2025), Mentoraat (event gepland in 2026 of 2027).

6. Evaluatieplan – tussentijdse evaluatie

De heer Tim GOETMAECKERS licht dit punt toe. Het evaluatieplan werd goedgekeurd door het toezichtcomité en omvat:

1. Tussentijdse evaluatie – maart 2025 (Artikel 18, Verordening (EU) 2021/1060)
2. Tussentijds evaluatieverslag – juni 2027 (Artikel 44, Verordening (EU) 2021/1060)
3. Eindrapport evaluatie – juni 2029 (Artikel 44, Verordening (EU) 2021/1060)

De uitvoering van deze evaluatierapporten is toevertrouwd aan een externe opdrachtnemer, geselecteerd via een openbare aanbesteding.

De conclusie van de tussentijdse evaluatie stelt dat er, qua budget en strategische richting, geen nood is aan een fundamentele heroriëntatie van het programma. Wel zullen we rekening

houden met eventuele wijzigingen die zich voordoen tegen het tijdstip van het tussentijds verslag.

De heer Gilles LEGRAS bevestigt dat de tussentijdse evaluatie werd opgesteld zonder de federale hervormingen in acht te nemen, aangezien die toen nog niet aan de orde waren. Vandaag baren deze hervormingen wél zorgen. Ze hebben vooral impact op prioriteit 1, omdat langdurig werklozen niet langer tot het Actiris-publiek zullen behoren. Hoewel de tussentijdse evaluatie uitging van continuïteit, is de context intussen grondig gewijzigd.

Daarom zal een voorstel worden uitgewerkt om bepaalde projecten te herzien. Sommige maatregelen functioneren immers niet naar behoren (bijvoorbeeld de handicappremie). Bovendien vangen verschillende Actiris-diensten en partnerschappen momenteel nog een publiek op waarvoor vooraf doelstellingen werden bepaald, terwijl dit doelpubliek in de toekomst mogelijk niet langer onder de bevoegdheid van Actiris zal vallen.

In andere prioriteiten leeft er onzekerheid bij bepaalde deelnemers. Een voorbeeld is de maatregel ACE (*autocréation d'emploi*), die mensen ondersteunt bij het opstarten van een eigen activiteit. Projectbeheerders geven aan dat sommige deelnemers het traject verlaten uit vrees voor de gevolgen van de federale hervormingen, en verkiezen om werk te zoeken in plaats van een activiteit te starten.

We analyseren momenteel deze mogelijke impact en scenario's. In 2026 zullen de eerste effecten binnen het programma zichtbaar worden, wat een bijkomende bron van bezorgdheid vormt.

We zullen de dialoog met de Europese Commissie opstarten over een herziening van het programma, met de bedoeling om het toezichtcomité in het eerste semester van 2026 wijzigingsvoorstellen voor te leggen die het programma afstemmen op de federale hervormingen die dan volledig in werking zullen zijn. We wensen tevens nauw samen te werken tijdens het prestatieonderzoek tussen de Europese Commissie en de beheersautoriteit in januari 2026.

De heer KANBER vindt het positief dat deze risico's tijdig worden onderkend en dat proactieve aanpassingen worden overwogen. De heer LEGRAS wijst op de schijnbare tegenstelling met de tussentijdse evaluatie, maar benadrukt dat de context en tijdslijn intussen fundamenteel veranderd zijn.

De heer HOEDAERT bevestigt dat hij deelneemt aan de vergaderingen van het *Evaluation Partnership* van de Europese Commissie. Hij kon niet aanwezig zijn op de laatste bijeenkomst; de volgende vergadering vindt plaats in maart 2026.

7. Varia

a. Voorstel van de Europese Commissie: nieuw meerjarig kader (2028-2034)

De heer Laurens HOEDAERT licht dit punt toe. In tegenstelling tot de huidige periode 2021-2027:

- Zullen er geen afzonderlijke ESF-programma's meer zijn voor België; alle programma's worden samengevoegd in één enkel nationaal plan, gecoördineerd op federaal niveau.
- De volgende programmering zal niet langer gebaseerd zijn op subsidiabele uitgaven, maar op resultaatfinanciering, zoals bij de RRF.
- De N+1-regel zal van toepassing zijn.
- Er moet een flexibiliteit van 25% worden voorzien voor niet-geprogrammeerde middelen.
- Thematische concentratie: minstens 14% van de nationale en regionale partnerschapsplannen wordt toegewezen aan sociale uitgaven, en 43% aan klimaat en milieu.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG), dat waarschijnlijk budget en autonomie zal verliezen, zal tijdens de onderhandelingen bijzondere aandacht besteden aan de sociale dimensie voor Brussel én aan de verdediging van de gewestelijke belangen.

Mevrouw Léa MAJOIE en de heer Arben KANBER bedanken voor de uitstekende presentatie en het reeds verrichte werk.

Het aantal indicatoren zou voor alle fondsen gezamenlijk worden beperkt. Met betrekking tot de 14% voor de sociale pijler blijven vaardigheden een centraal begrip, en de arbeids- en sociale dimensie blijft behouden. De regionale specificiteit wordt goed meegenomen. De overgang van een kostenlogica naar resultaatfinanciering betekent dat een goede beheersing van indicatoren essentieel wordt.

De heer Gilles LEGRAS merkt op dat het RRF-systeem moeilijkheden met zich meebrengt: men moet vooraf vastgelegde doelstellingen en mijlpalen achteraf verantwoorden tegenover de Europese Commissie, terwijl de vereiste bewijsstukken niet vooraf werden bepaald. De bewijsstukken die men aanlevert, zijn gebaseerd op wat destijds in het herstelplan stond, maar deze worden soms door de Commissie in vraag gesteld, terwijl men geen nieuwe documenten kan creëren. Hiermee moet in het nieuwe financiële kader rekening worden gehouden, zodat noch de operatoren noch de beheersautoriteiten in moeilijkheden worden gebracht.

De heer Arben KANBER geeft aan dat, indien nodig, een gezamenlijke vergadering kan worden georganiseerd om te bekijken hoe dit alles concreet zal verlopen.

b. Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering voor ontslagen werknemers 2021-2027

De heer Laurens HOEDAERT legt uit dat dit fonds een crisisinstrument is dat het ESF aanvult en dat kan worden geactiveerd bij collectieve ontslagen. Het kan enkel maatregelen financieren bovenop de verplichtingen van de onderneming; bijvoorbeeld outplacement kan

niet via het fonds gefinancierd worden. De cofinanciering bedraagt 85%, wat hoger is dan bij het ESF.

Het fonds werd geactiveerd naar aanleiding van de sluiting van AUDI. Het Sociaal Noodplan voor Hertewerkstelling Audi heeft gevraagd te onderzoeken of een intergewestelijk gezamenlijk dossier kon worden ingediend (3.000 ontslagen werknemers).

Taskforce-vergaderingen onder leiding van Actiris vonden plaats in juli 2024 en maart 2025, met deelname van Actiris, sociale partners en Belgische openbare dienst voor arbeidsbemiddeling.

De Brusselse maatregelen die in het dossier zijn opgenomen:

- de dienst LINK, eveneens ESF-gecofinancierd, maar voor een ander doelpubliek
- Jobday op 3 april in The EGG (Anderlecht): identificatie en aanwezigheid van 77 werkgevers die mogelijk geïnteresseerd zijn in de profielen van de ontslagen werknemers.

Het dossier bevindt zich in de validatiefase bij de Europese Commissie en wordt tegen eind 2025 verwacht.

c. Afsluiting ESF-programmering 2014-2020

De heer Arben KANBER meldt dat de Europese Commissie het implementatieverslag en laatste uitvoeringsverslag nog niet heeft ontvangen. De afsluitingsprocedure bepaalt dat deze twee documenten ten laatste in februari 2026 door de beheersautoriteit moeten worden ingediend. Zodra ze worden goedgekeurd, volgen de eventuele betalingen of terugvorderingen ten gunste van de Europese Commissie. De deadline is 15/02/2026.

De heer Gilles LEGRAS antwoordt dat het dossier in behandeling is, aangezien recent nog audits van de auditautoriteit plaatsvonden. Voor de afsluiting moesten die resultaten worden verwerkt. Er is nog geen terugkoppeling ontvangen van de AA over de reconciliatie van alle indicatoren, inclusief de resultaatindicatoren, rekening houdend met de laatste audits. De validatie van de auditautoriteit wordt nog afgewacht.

De heer KANBER merkt op dat 15% flexibiliteit tussen assen is toegestaan en vraagt om alvast een ontwerpversie van het eindrapport te mogen ontvangen.

Mevrouw Léa MAJOIE sluit de vergadering van het toezichtcomité en bedankt alle deelnemers voor hun aanwezigheid. Een volgende bijeenkomst zal plaatsvinden in de eerste helft van 2026.